

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 07 27
COM(2021) 426 final

2021/0243 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi aštuntajame
Susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo šalių
susitikime, dėl tam tikrų Susitarimo 3 priedo pakeitimų**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi aštuntajame Susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo (AEWA) šalių susitikime, dėl numatomų priimti tam tikrų jo 3 priedo pakeitimų.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Susitarimas dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo

Susitarimu dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo (AEWA) siekiama išsaugoti migruojančius vandens paukščius ir jų buveines Afrikoje, Europoje, Artimuosiuose Rytuose, Centrinėje Azijoje, Grenlandijoje ir Kanados Arktiniame salyne.

Igyvendinant Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvenciją parengtas ir pagal Jungtinių Tautų aplinkos programą (UNEP) administruojamas AEWA vienija valstybes ir platesnę tarptautinę išsaugojimo srityje dirbančią bendruomenę siekiant nustatyti koordinuotą migruojančių vandens paukščių išsaugojimo ir valdymo tvarką visame jų migravimo areale.

Susitarimas įsigaliojo 1999 m. lapkričio 1 d. Nuo 2005 m. spalio 1 d. Europos Sąjunga yra šio susitarimo susitariančioji šalis¹. Šiuo metu yra aštuoniasdešimt dvi susitariančiosios šalys: keturiasdešimt keturios Eurazijoje (įskaitant ES) ir trisdešimt aštuonios Afrikoje. Susitarimo šalimis yra dvidešimt keturios ES valstybės narės².

Pagal Susitarimą priimti įsipareigojimai į Sąjungos teisę perkelti Direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (Paukščių direktyva)³. Paukščių direktyva siekiama apsaugoti visų rūšių laukinius paukščius, natūraliai paplitusius gamtoje valstybių narių europinėje teritorijoje, kuriai taikoma Sutartis. Ji apima šių rūšių apsaugą ir išsaugojimą ir nustato jų naudojimo taisykles.

2.2. Šalių susitikimas

Šalių susitikimas – pagrindinis sprendimus pagal Susitarimą priimančias organas. Jis turi įgaliojimus peržiūrėti Susitarimo priedus ir yra šaukiamas kas trejus metus. Kiekviena šalis turi vieną balsą, tačiau regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kaip antai Europos Sąjunga, balsuodamos turi tiek balsų, kiek jų valstybių narių yra Susitarimo šalys. Bet kokie priedų pakeitimai priimami dviejų trečdalių susitikime dalyvaujančių šalių balsų dauguma.

Aštuntasis Susitarimo šalių susitikimas įvyks 2021 m. spalio 5–8 d. Vengrijoje.

2.3. Numatomas šalių susitikimo aktas

Per aštuntąjį šalių susitikimą 2021 m. spalio 5–8 d. numatoma priimti Rezoliuciją Nr. 8.xx dėl AEWA priedų pakeitimų pagal Susitarimo X straipsnio 5 dalį (toliau – numatomas aktas) priėmimo.

¹ 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimas 2006/871/EB dėl Susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo sudarymo Europos bendrijos vardu. OL L 345, 2006 12 8, p. 24.

² Prie Susitarimo neprisijungusios trys valstybės narės: Austrija, Lenkija ir Malta.

³ OL L 20, 2010 1 26, p. 7, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:020:0007:0025:LT:PDF>.

Numatomo akto tikslas – iš dalies pakeisti Susitarimo 3 priedą (Veiksmų planą). 2 priede pateikiamas migruojančių vandens paukščių, kuriems taikomas Susitarimas, sąrašas, o 3 priede nurodomi veiksmai, kurių šalys turi imtis dėl prioritetinių rūšių. Prioritetinės rūšys įtrauktos į 3 priedo 1 lentelę pagal tam tikrus toje pačioje lentelėje nustatytus kriterijus.

Susitarimo II straipsnyje nustatyta, kad: „Šalys imasi koordinuotų veiksmų migruojančių vandens paukščių rūšių tinkamai išsaugojimo būklei išlaikyti arba atkurti. Tuo tikslu, vadovaudamosi savo nacionaline jurisdikcija, jos taiko III straipsnyje nurodytas priemones ir imasi konkrečių veiksmų, nustatytų šio Susitarimo IV straipsnyje numatytame Veiksmų plane.“

Numatomas aktas įsigalios visoms šalims (išskyrus šalis, kurios padarė išlygą) ir taps joms privalomas devyniasdešimtą dieną nuo jo priėmimo šalių susitikime dienos. Per devyniasdešimties dienų laikotarpį bet kuri šalis, apie tai raštu pranešusi depozitarui, gali padaryti išlygą dėl bet kurio priedo pakeitimo.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Siūloma pozicija, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu, yra aštuntajame šalių susitikime numatomam aktui pritarti.

Numatomame akte teikiamus 3 priedo 1 lentelės pakeitimus pasiūlė Jungtinė Karalystė, remdamasi AEWA Techninio komiteto rekomendacijomis. Siūlomi pakeitimai:

- (1) Susitarimo 3 priedo 1 lentelės A skiltyje nurodytų 3 kategorijai priskiriamų rūšių ir B skiltyje nurodytų 2 kategorijai priskiriamų rūšių populiacijoms žymėti sukurti naują (f) kategoriją, taikytiną tais atvejais, kai apie populiaciją trūksta duomenų, pavyzdžiui, kai nėra informacijos apie tendencijas;
- (2) statistškai neaiškias tendencijas ir nežinomą populiacijos dydį 1 lentelėje žymėti prie kategorijos prirašant „()“;
- (3) populiacijų kategorijas pakeisti atsižvelgiant į duomenis, surinktus rengiant 8-ąją AEWA apsaugos būklės ataskaitą.

1 ir 2 punktuose nurodyti siūlomi pakeitimai grindžiami atsargumo principu, nes jais bus užtikrinta, kad tvarkant populiacijų sąrašą bus atidžiai atsižvelgiama į informacijos apie populiacijų tendencijas trūkumą, taigi prireikus bus užtikrinta aukštesnio lygio jų apsauga. Šiuos pakeitimus Europos Sąjungos vardu patvirtins Komisija pagal 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimo 2006/871/EB dėl Susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo sudarymo Europos bendrijos vardu 3 straipsnio 1 ir 3 dalis.

3 punkte nurodyti siūlomi pakeitimai susiję su daugelio sąraše nurodytų rūšių ir jų populiacijų įrašų pakeitimais. Tarp šių siūlomų Susitarimo 3 priedo pakeitimų yra pakeitimai, susiję su keturių rūšių penkiomis populiacijomis, kurių įrašai, juos pakeitus, nebeatitiktų galiojančių ES teisės aktų (Paukščių direktyvos). Šiais pakeitimais numatoma:

- 1 lentelėje iš B1 į A3 skiltį perkelti:
 - dvi *Anser anser* populiacijas (Islandijos / JK ir Airijos ir Juodosios jūros ir Turkijos);
 - Juodosios jūros ir rytinės Viduržemio jūros dalies *Netta rufina* populiacijas;
 - vidurio ir rytų Sibiro / pietvakarių Azijos, rytų ir pietų Afrikos *Pluvialis squatarola squatarola* populiaciją;

- taip pat 1 lentelės A skiltyje *Haematopus ostralegus longipes* pietryčių Europos ir vakarų Azijos / pietvakarių Azijos ir šiaurės rytų Afrikos populiacijai taikyti ne 4 kriterijų, o 3c kriterijų.

Šie numatyti pakeitimai, susiję su keturių rūšių penkiomis populiacijomis, reiškia, kad pagal Susitarimą nebebūtų leidžiama jų medžioti, nors pagal Paukščių direktyvą jos yra medžiojamos rūšys – įrašytos į Paukščių direktyvos II priedo B dalį. Taigi, priėmus šiuos pakeitimus, reikėtų užtikrinti griežtesnę teisinę apsaugą, nei šiuo metu reikalaujama pagal ES teisę.

Jei siūlomi pakeitimai būtų įgyvendinti prirašant žvaigždutę (*), tai reikštų, kad rūšių egzempliorius galima medžioti tiek, kiek tai atitinka subalansuoto naudojimo principą pagal tarptautinį veiksmų planą, kuriuo įgyvendinami laimikio prisitaikomojo valdymo principai. Todėl Europos Sąjungos išlygą dėl šios populiacijos būtų galima panaikinti, kai tarptautinė organizacija parengtų Paukščių direktyvos 7 straipsnio reikalavimus atitinkantį laimikio prisitaikomojo valdymo mechanizmą. Tačiau nė vienas siūlomas pakeitimas netaikomas su žvaigždute (*).

Visi siūlomi pakeitimai turėtų būti pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį patvirtinti Europos Sąjungos vardu. Vis dėlto, remdamasi 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimo 2006/871/EB 3 straipsnio 4 dalimi, Komisija turi padaryti išlygą dėl siūlomų pakeitimų, susijusių su pirmiau minėtomis keturių rūšių penkiomis populiacijomis, kaip jau yra dariusi ankstesniuose šalių susitikimuose dėl panašų poveikį turinčių pakeitimų, nes dėl jų reikėtų iš dalies pakeisti Paukščių direktyvą, o to padaryti devyniasdešimt dienų nuo pakeitimų priėmimo šalių susitikime dienos neįmanoma.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtaame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“⁴.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Šalių susitikimas yra susitarimu, t. y. Susitarimu dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo, įsteigtas organas.

Aktas, kurį turi priimti šalių susitikimas, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę ir gali turėti didelį poveikį Sąjungos teisės aktų, visų pirma Paukščių direktyvos, turiniui. Taip yra todėl, kad kai kurie veiksmai, visų pirma susiję su medžiokle, kurių šalys turi imtis Susitarimo 3 priedo 1 lentelėje išvardytų prioritetinių rūšių atžvilgiu, ne visada atitinka Paukščių direktyvos nuostatas, taikomas toms pačioms rūšims. Konkrečiai, jeigu Paukščių direktyvos II priede išvardytų rūšių individų medžioklė būtų

⁴ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas C-399/12, *Vokietija prieš Tarybą*, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

draudžiama pagal AEWA, reikėtų iš dalies pakeisti Paukščių direktyvą. Pagal 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimo 2006/871/EB dėl Susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo sudarymo Europos bendrijos vardu 3 straipsnį Komisija yra įgaliojama Bendrijos kompetencijai priklausančiais klausimais Bendrijos vardu patvirtinti pagal Susitarimo X straipsnio 5 dalį priimtus Susitarimo priedų pakeitimus. Tačiau šis įgaliojimas suteikiamas tik tokiems pakeitimams patvirtinti, kurie atitinka Bendrijos teisės aktus dėl laukinių paukščių ir jų natūralių buveinių išsaugojimo ir dėl kurių nereikėtų tų teisės aktų keisti.

Kadangi dėl siūlomų Susitarimo 3 priedo 1 lentelės pakeitimų, susijusių su šiomis keturiomis rūšimis: *Anser anser*, *Netta rufina*, *Pluvialis squatarola squatarola* ir *Haematopus ostralegus longipes*, – reikėtų iš dalies pakeisti Paukščių direktyvą, turi būti priimtas Tarybos sprendimas, kuriuo nustatoma pozicija, kurios šiuo klausimu turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu aštuntajame Susitarimo šalių susitikime⁵.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su aplinka.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Kadangi numatomu aktu bus iš dalies pakeistas Susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo 3 priedas, tą aktą po jo priėmimo tikslinga skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁵ Pakeitimus, dėl kurių Paukščių direktyvos iš dalies keisti nereikėtų, Komisija gali patvirtinti pagal 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimą 2006/871/EB.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi aštuntajame
Susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo šalių
susitikime, dėl tam tikrų Susitarimo 3 priedo pakeitimų**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Susitarimas dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo (toliau – Susitarimas) įsigaliojo 1999 m. lapkričio 1 d. ir Europos bendrijos vardu buvo patvirtintas Tarybos sprendimu 2006/871/EB⁶;
- (2) pagal Susitarimo X straipsnio 5 dalį šalių susitikimas gali priimti Susitarimo priedų pakeitimus;
- (3) numatoma, kad 2021 m. spalio 5–8 d. vykstančiame aštuntajame Susitarimo šalių susitikime bus priimta Rezoliucija dėl Susitarimo 3 priedo pakeitimų priėmimo;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi šalių susitikime, nes rezoliucija Sąjungai bus privaloma ir gali labai paveikti Sąjungos teisės aktų, visų pirma Paukščių direktyvos, turinį;
- (5) Jungtinės Karalystės pateikti ir Rezoliucijos Nr. 8.xx projekte išdėstyti siūlomi Susitarimo 3 priedo pakeitimai, kurie susiję su šiomis keturiomis rūšimis: *Anser anser*, *Netta rufina*, *Pluvialis squatarola squatarola* ir *Haematopus ostralegus longipes* ir kurie neatitinka susijusių ES teisės aktų (Paukščių direktyvos), turėtų būti patvirtinti Europos Sąjungos vardu, nes jie padėtų labiau apsaugoti šių rūšių populiacijas, kurių būklė blogėja. Vis dėlto, remdamasi 2005 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimo 2006/871/EB 3 straipsnio 4 dalimi, Komisija turi padaryti išlygą dėl siūlomų pakeitimų, susijusių su pirmiau minėtomis keturiomis rūšimis, nes dėl jų reikėtų iš dalies pakeisti Paukščių direktyvą, o to padaryti per devyniasdešimt dienų nuo jų priėmimo šalių susitikime dienos neįmanoma,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu aštuntajame Susitarimo šalių susitikime:

Jungtinės Karalystės pateikti ir Susitarimo šalių aštuntojo susitikimo Rezoliucijos Nr. 8.xx projekte išdėstyti siūlomi Susitarimo 3 priedo pakeitimai, susiję su šiomis keturiomis rūšimis:

⁶ OL L 345, 2006 12 8, p. 24.

Anser anser, Netta rufina, Pluvialis squatarola squatarola ir Haematopus ostralegus longipes, – aštuntajame šalių susitikime bus patvirtinti Europos Sąjungos vardu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*